

**Wymagania edukacyjne z języka polskiego
w zakresie podstawowym i rozszerzonym dla klasy pierwszej szkoły ponadgimnazjalnej (semestr 1.)**

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Dział I. Literatura i język z różnych perspektyw.					
1.1. Literatura z perspektywy historycznoliterackiej.	Uczeń: -zna pojęcia: epoka literacka, prąd artystyczny; -podaje przykłady epok literackich; -podaje przykłady prądów artystycznych;	Uczeń: -wymienia epoki w dziejach kultury; -zna podstawowe czynniki kształtujące epokę; -wyjaśnia, czym jest prąd artystyczny i okres w kulturze;	Uczeń: -zna i omawia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne kształtujące epokę; -zna kryteria klasyfikowania dzieła do określonego prądu; -rozumie istotę konwencji artystycznej; -poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami;	Uczeń: -wyjaśnia złożoność podziałów między epokami; -wyjaśnia istotę konwencji artystycznej; -sprawnie posługuje się językiem historycznoliterackim;	Uczeń: -samodzielnie przywołuje i omawia rozmaite konwencje artystyczne; -porównuje, wskazując podobieństwa i różnice, odmienne prądy artystyczne; -dąży do pełnego uczestnictwa w kulturze i rozumienia literatury;
1.2. O rodzajach i gatunkach literackich.	-zna podział na rodzaje i gatunki literackie; -rozpoznaje rodzaj literacki wskazanego utworu; -podejmuje próbę formułowania wniosków;	-wymienia przykłady utworów reprezentujących różne gatunki literackie; -poprawnie posługuje się słownictwem (np. liryka, epika, proza, wiersz); -sporządza notatkę w odpowiedniej wybranej przez siebie formie;	-zna pojęcie <i>synkretyzm</i> , kojarzy je z podziałem na rodzaje i gatunki literackie; -omawia wyróżniki rodzajowe i gatunkowe;	-wyjaśnia zjawisko synkretyzmu na podstawie wskazanych utworów; -bada zastosowaną w utworze formę wypowiedzi; -rozpoznaje różne gatunki literackie, poprawnie je nazywając; -sporządza notatkę	-podaje przykłady gatunków literackich spoza kanonu szkolnego;

				zawierającą logicznie uporządkowane informacje i wnioski;	
1.3. Rzeczywistość z perspektywy znaku.	-zna wieloznaczność słowa <i>język</i> ; -poprawnie używa pojęcia <i>język</i> w różnych znaczeniach; -zna pojęcie <i>znak</i> ;	-wymienia znaki umowne i naturalne; -definiuje język jako system znaków; -zna system i podsystemy języka; -redaguje komunikat, posługując się różnymi kodami;	-definiuje pojęcie znaku; -omawia bezpośrednio i pośrednio akty mowy; -rozpoznaje i wyjaśnia intencje nadawcy tekstu; -posługuje się terminologią językoznawczą;	-samodzielnie konstruuje komunikaty, dążąc do uzyskania maksymalnej zgodności z intencją; -czyta tekst teoretycznoliteracki na poziomie dosłownym i symbolicznym;	-samodzielnie analizuje rzeczywistość językową, bezbłędnie używając terminologii językoznawczej;
1.4-5. Język narzędziem kreowania świata.	-zna i omawia niezbędne warunki, aby zaistniała komunikacja językowa; -wymienia podstawowe funkcje tekstów; -wie, że język jest narzędziem kreowania świata; -czyta tekst teoretyczny, analizując jego ogólny sens;	-tworzy teksty, świadomie dążąc do realizacji ich określonej funkcji; -czyta tekst teoretyczny, analizując jego kompozycję i sens poszczególnych akapitów;	-świadomie stosuje w tworzonych przez siebie tekstach właściwe dla określonej funkcji środki językowe; -zna funkcję fatyczną, metaforyczną, kreatywną i magiczną tekstów językowych;	-zna różne funkcje języka; -podaje stosowne przykłady tekstów reprezentujących określone funkcje;	-wyjaśnia, w jaki sposób język służy kreacji świata;
Dział II. Biblia.					
2.1 – 2. Znana i nieznaną. Miejsce ksiąg biblijnych w tradycji kultury europejskiej.	-zna podział Biblii na Stary i Nowy Testament; -wymienia najważniejsze księgi biblijne, opowiada ich	-podaje przykłady ksiąg mądrościowych, historycznych i prorockich; -zna języki, w jakich powstawała Biblia;	-omawia sposób powstawania ksiąg biblijnych i kwestię autorstwa; -gromadzi i wypowiada argumenty o	-wyjaśnia istotę ksiąg historycznych, mądrościowych i prorockich, zwracając uwagę na różnicowanie ich	-interpretuje fragmenty Księgi Koheleta i Księgi Jeremiasza, analizując funkcję zastosowanych w nich środków językowych;

	treść; -zna materiały, na których utrwalono najstarsze zapisy ksiąg biblijnych; -czyta ze zrozumieniem tekst o powstawaniu Starego Testamentu;	-analizuje przeczytany tekst; -poprawnie posługuje się nazwami: testament, biblia, sacrum, profanum;	kulturotwórczej roli Biblii;	treści;	
2.3. Biblijny opis stworzenia świata.	-zna Księgę Genesis jako rozpoczynającą Biblię i opisującą powstanie świata; -czyta fragmenty księgi i omawia zawarty w niej obraz świata i miejsce człowieka w dziele stworzenia;	-podaje przykłady dzieł plastycznych, nawiązujących do Księgi Rodzaju; -poprawnie używa słownictwa: <i>kosmogonia, monoteizm, politeizm</i> ;	-charakteryzuje język Księgi Rodzaju; -analizuje etapy stwarzania świata; -wyjaśnia miejsce człowieka w dziele stworzenia;	-rozpoznaje kreatywną funkcję języka w dziele stworzenia; -analizuje i interpretuje dzieła plastyczne wyobrażające motywy z Księgi Rodzaju;	-interpretuje Księgę Rodzaju jako tekst symboliczny; -porównuje kosmogonię biblijną z innymi;
2.4. Dosłowne i symboliczne znaczenie Pieśni nad Pieśniami.	-określa temat fragmentów; -omawia postawy bohaterów tekstu; -czyta tekst Izabeli Filipiak <i>Pochwała Pieśni</i> ;	-charakteryzuje bohaterów; -przedstawia zawarty we fragmentach księgi obraz miłości;	-rozumie i omawia symboliczne znaczenie Pieśni nad Pieśniami; -wskazuje zawarte w tekście środki językowe; -analizuje tekst I. Filipiak według poleceń;	-analizuje funkcjonalnie język tekstu Pieśni.....;	-interpretuje Pieśń nad Pieśniami w odniesieniu do kontekstu macierzystego (biblijnego) i innych;
2.5. Trudna mądrość Księgi Hioba.	-zna treść Księgi Hioba; -zna i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach związek frazeologiczny <i>hiobowa wieść</i> ;	-rozumie, czym jest archetyp; -podejmuje próbę wyjaśnienia postawy Hioba jako archetypu; -opisuje obraz życia zawarty w opowieści o	-definiuje archetyp i wyjaśnia uniwersalny sens Księgi Hioba jako opowieści o ludzkim cierpieniu; -analizuje język tekstu, wyjaśnia funkcję	-analizuje i interpretuje utwór liryczny nawiązujący do Księgi Hioba, poprawnie stosuje terminy z zakresu wiedzy teoretycznoliterackiej;	-interpretuje Księgę Hioba, samodzielnie przywołując różne konteksty;

		Hiobie; -analizuje utwór liryczny nawiązujący do postawy Hioba, wyjaśnia jego dosłowny sens;	zastosowanych środków językowych;		
2.6. Poetyckość biblijnych psalmów.	-zna psalm jako gatunek biblijnej liryki religijnej; -podejmuje próbę rozpoznania zawartego w psalmach obrazu Boga i człowieka;	-rozpoznaje i wyjaśnia funkcję zawartych w psalmach typowych środków stylistycznych; -analizuje psalmy jako teksty religijne i literackie; -posługuje się terminem psalterz;	-omawia genezę psalmów ; -zna autorów tłumaczeń i parafraz psalmów; -zna pojęcie wersetu biblijnego; -bada styl i kompozycje psalmów;	-wyjaśnia znaczenie psalmów jako tekstów kultury; -funkcjonalnie analizuje styl wybranych psalmów;	-porównuje sens i język dawnych i współczesnych psalmów oraz ich parafraz;
2.7. Błogosławieni, czyli szczęśliwi. Analiza Kazania na Górze.	-zna tekst Kazania....; -rozumie tekst na poziomie leksykalnym;	-opisuje obraz nawiązujący do omawianego fragmentu; -wyjaśnia sens miłosierdzia jako postawy człowieka;	-analizuje teksty kultury na poziomie metaforycznym; -analizuje kompozycję i styl Kazania....;	-interpretuje metaforyczne wyrażenia: <i>sól ziemi i światłość świata</i> ; -interpretuje funkcję nawiązań do Kazania... w wierszu Kasprowicza;	-samodzielnie odszukuje i interpretuje inne teksty kultury, które odnoszą się do Kazania...;
2.8. Prosta nauka biblijnych przypowieści.	-zna przypowieść jako biblijną formę literacką; -rekonstruuje treść wybranych przypowieści; -rozumie znaczenie związków frazeologicznych <i>syn marnotrawny, miłosierny</i>	-charakteryzuje postawy bohaterów oraz omawia obraz świata zawarty w przypowieściach; -opisuje obrazy Rembrandta i van Gogha;	-wymienia przykłady utworów mających sens paraboliczny, wyjaśnia ich metaforyczny sens; -interpretuje przypowieści jako teksty paraboliczne;	-analizuje dzieła plastyczne odnoszące się do przypowieści; -analizuje środki plastyczne ;	-interpretuje uniwersalne znaczenie motywu ziarna, siewu, talentów; -podaje inne przykłady przypowieści, interpretuje ich paraboliczne znaczenie;

	<i>Samarytanin;</i>				
2.9. Literackie parable XX wieku. Albert Camus jako autor <i>Dżumy</i> .	-zna pojęcie <i>parabola</i> ; -podaje przykłady utworów o charakterze parabolicznym; -zna Alberta Camusa jako autora <i>Dżumy</i> ; -zna treść <i>Dżumy</i> ; -notuje podstawowe informacje o pisarzu;	-definiuje parabolę; -sporządza notatkę na podstawie tekstu o Albercie Camusie; -omawia genezę powieści;	-charakteryzuje sylwetkę twórczą Alberta Camusa; -omawia poglądy pisarza;	-analizuje postawę filozoficzną Camusa;	--omawia egzystencjalizm jako kierunek filozoficzny;
2.10-11. Postawy moralne bohaterów <i>Dżumy</i> .	-wymienia bohaterów powieści, opowiada o ich postawach; -ocenia postawy etyczne (podejmuje próbę wnioskowania);	-porównuje postawy bohaterów; -odnajduje w powieści stosowne fragmenty prezentujące bohaterów; -odczytuje fragmenty tekstu przedstawiające bohaterów, formułuje wynikające z nich wnioski;	-rozpatruje postawy bohaterów w wymiarze uniwersalnym;	-interpretuje fragmenty na poziomie metaforycznym;	-wyjaśnia powiązanie problemów etycznych zawartych w powieści z filozofią egzystencjalną;
2.12. <i>Dżuma</i> jako przypowieść.	-przedstawia <i>Dżumę</i> jako powieść paraboliczną; -omawia składniki świata przedstawionego utworu; -w prosty sposób tłumaczy sens zawartych w powieści uniwersalnych refleksji;	-formułuje argumenty potwierdzające paraboliczność powieści;	-interpretuje fragmenty o charakterze sentencji, wskazując ich uniwersalną wymowę; -buduje spójną kilkudzaniową wypowiedź rozwijającą sens aforyzmów;	-analizuje i wyjaśnia związki obrazów zawartych w powieści z realiami wojny;	-interpretuje paraboliczny sens <i>Dżumy</i> w kontekście historycznym, literackim i filozoficznym; -zna esej, <i>Mit Syzyfa</i> , zestawia jego sens z powieścią;

<p>2.13-14. Refleksje moralne Tarrou. Analiza fragmentu.</p>	<p>-czyta ze zrozumieniem wskazany fragment powieści; -przedstawia bohaterów i okoliczności ich rozmowy; -określa temat fragmentu; -tworzy logiczną wypowiedź odnoszącą się do dosłownej warstwy tekstu</p>	<p>-analizuje postawy bohaterów, charakteryzuje ich poglądy; -podejmuje próbę wnioskowania;</p>	<p>-konstruuje logiczne wnioski, wynikające z analizy fragmentu; -tworzy spójną, poprawną językowo wypowiedź;</p>	<p>-analizuje i interpretuje fragment; -konstruuje oryginalne wnioski, samodzielnie interpretuje tekst na poziomie metaforycznym;</p>	<p>Pogłębia interpretację, funkcjonalnie przywołując różne konteksty; -tworząc tekst posługuje się bezbłędnym językiem; -pisze oryginalnym, dojrzałym stylem;</p>
<p>2.15.Symboliczny sens Księgi Apokalipsy.</p>	<p>-czyta ze zrozumieniem tekst biblijny; -zna sens słowa <i>apokalipsa</i>; -opisuje obraz Memlinga <i>Sąd Ostateczny</i>;</p>	<p>-zna pojęcie <i>topos</i>; -odnajduje we fragmentach księgi symbole; -opisuje zawarte w tekście obrazy poetyckie; -wymienia nawiązania do Księgi Apokalipsy w różnych dziedzinach sztuki;</p>	<p>-omawia genezę Księgi Apokalipsy; -interpretuje symbole zawarte w księdze; wyjaśnia Apokalipsę jako <i>topos</i>;</p>	<p>-analizuje i wyjaśnia alegoryczny charakter obrazu Memlinga; -sprawnie posługuje się terminologią teoretycznoliteracką podczas analizy i interpretacji tekstu;</p>	<p>-samodzielnie przywołuje i porównuje różne przykłady kulturowych nawiązań do Księgi Apokalipsy; -trafnie wyjaśnia funkcję nawiązań;</p>
<p>2.16. Poetycka wizja końca świata w wierszu Miłosza <i>Piosenka o końcu świata</i>.</p>	<p>-czyta wiersz Miłosz; -opisuje zawarte w nim obrazy poetyckie; -redaguje prosty tekst na podstawie utworu;</p>	<p>-analizuje wiersz Miłosza <i>Piosenka o końcu świata</i>, nazywając podmiot liryczny i określając sytuację liryczną; --wskazuje podstawowe różnice między</p>	<p>-omawia ukształtowanie języka utworu pod względem funkcjonalnym; -redaguje logiczny tekst na temat zawartej w utworze wizji końca świata;</p>	<p>-interpretuje obrazy poetyckie w wierszu Miłosza; -rozpoznaje styl biblijny, określa jego funkcję;</p>	<p>-interpretuje tekst utworu, funkcjonalnie odwołując się do szerokiego kontekstu kulturowego;</p>

		literackim i biblijnym obrazem Apokalipsy;			
2.17. Przekłady i parafrazy Biblii.	-zna najważniejsze przekłady Biblii; -poprawnie posługuje się pojęciami: <i>przekład, parafraza</i> ; -konstruuje prostą notatkę;	-zna Wulgatę jako przekład Biblii na język łaciński; -podaje przykłady najważniejszych polskich przekładów Biblii;	-omawia dzieje tłumaczeń Biblii; -konstruuje syntetyczną notatkę na podstawie zgromadzonych informacji;	-analizuje i wyjaśnia różnice językowe między przekładami; -omawia obraz ludzkiego życia zawarty w parafrazach psalmów Jana Kochanowskiego i Mikołaja Sępa Szarzyńskiego;	-porównuje różne przekłady i parafrazy pod względem światopoglądowym i stylistycznym; -bezbłędnie posługuje się językiem krytycznoliterackim;
2.18. Nawiązania do Biblii we współczesnym języku.	-wymienia znane związki frazeologiczne o rodowodzie biblijnym i podaje ich współczesne znaczenie; -tworzy proste wypowiedzi z użyciem podanych przykładów frazeologizmów;	-zna pojęcia: <i>aforyzm, sentencja</i> ; -konstruuje tabelę ilustrującą rodowód oraz znaczenie frazeologizmów biblijnych;	-zna rodowód i znaczenie biblijnych frazeologizmów; -interpretuje sentencje i przysłowia wywodzące się z Biblii; -redaguje opowiadanie, reportaż lub felieton zainspirowany sentencją biblijną;	-sprawnie posługuje się frazeologizmami rzadko używanym;	-świadomie i funkcjonalnie używa frazeologizmów biblijnych;
2.19. Motywy biblijne we współczesnej poezji.	-czyta zaproponowany tekst, określa jego temat i podstawowy sens; -wskazuje motyw biblijny;	-omawia podmiot liryczny, adresata i sytuację liryczną utworu; -podejmuje próbę interpretacji utworu;	-nazywa środki stylistyczne, omawia ich funkcję; -omawia kluczowe motywy utworu;	-analizuje i interpretuje tekst, odnosząc do różnych kontekstów;	-proponuje pogłębioną interpretację porównawczą wobec innych utworów lub biblijnego pierwowzoru;
2.20. 21. 22. Synteza wiadomości o Biblii. Sprawdzian. Omówienie wyników.	-porządkuje wiadomości; -rozwiązuje test na poziomie	-podejmuje próbę wnioskowania; -segreguje i hierarchizuje	-rozwiązuje zadania testowe na poziomie ponadpodstawowym;	-uświadamia sobie niedostatki wiedzy, uzupełnia je, zachowując pełną	-w rozwiązywaniu zadań testowych wykorzystuje wiedzę spoza kanonu;

	podstawowym;	wiadomości;		autonomię; -rozwiązuje test prawie bezbłędnie;	
Dział III. Antyk.					
3.1-2. Znaczenie mitologii w dziejach kultury europejskiej.	-zna najbardziej popularne mity greckie; -rozumie i poprawnie używa terminu <i>mitologia</i> ; -czyta ze zrozumieniem tekst Normana Daviesa <i>Legenda o Europie</i> -streszcza wskazane opowieści mityczne;	-omawia postacie mityczne jako archetypy ludzkich postaw; -analizuje dzieła sztuki odwołujące się do mitów; -redaguje własny tekst na podstawie mitów;	-wymienia przykłady postaci mitycznych stanowiących archetypiczny wzorzec zachowań; -używa w poprawnym kontekście znaczeniowym słów: <i>mitoman, mitomania, mitologizacja</i> ; -odczytuje <i>Legendę o Europie</i> na poziomie metaforycznym;	-rozpoznaje mity współczesnej kultury, analizuje je, wskazuje ich źródła;	-zna mitologię w różnych redakcjach; -swobodnie przywołuje mity greckie i rzymskie jako przykłady postaw;
3.3.Kosmogonia mityczna.	-opowiada lub streszcza mity kosmogoniczne; -sporządza słowniczek bogów greckich;	-charakteryzuje greckich bogów, odwołując się do ich antropomorficznych wyobrażeń; -zna znaczenie słów: <i>politeizm, kosmogonia</i> ;	-zna pierwotne znaczenie słów: <i>chaos i kosmos</i> ; -analizuje mitologiczną historię powstania świata;	-interpretuje sens czterech wieków ludzkości; -analizuje tekst Kubiaka <i>Groza pierwotna</i> ;	-zna i poprawnie interpretuje esej Jastruna <i>Mit śródziemnomorski</i> ;
3.4.Ludzie i bogowie w mitologii greckiej.	- podejmuje próbę charakterystyki najśłynniejszych bogów greckich; -zna znaczenie słowa <i>heros</i> ;	-używa słów pochodnych od słowa <i>heros</i> ; -charakteryzuje mitycznego herosa;	-porównuje mityczne wyobrażenia bogów z typowymi zachowaniami człowieka, formułuje wnioski;	-zbiera, korzystając z różnych źródeł, informacje o artystycznych przedstawieniach bogów;	-porównuje literackie i plastyczne wyobrażenia bóstw;
3.5. Uniwersalna wymowa mitu o	-opowiada mit; -zna mityczną wersję	-porównuje literacką wersję mitu z hasłem	-definiuje prometeizm, wyjaśnia charakter tej	-wyjaśnia sens metaforycznych	-porównuje mit i jego malarskie realizacje,

Prometeuszu.	pojawienia się istoty ludzkiej; -podejmuje próbę wyjaśnienia postawy prometejskiej;	słownikowym; -opisuje malarskie wyobrażenia Prometeusza;	postawy; -rozpoznaje tworywo różnych dzieł sztuki; -omawia zawartą w micie koncepcję człowieka;	wyrażeń zawartych w micie prometejskim; -interpretuje malarskie wyobrażenia Prometeusza;	funkcjonalnie analizując zastosowane środki artystycznego wyrazu;
3.6. Prometeusz bohaterem utworów literackich.	-czyta ze zrozumieniem wskazane utwory; -określa ich temat;	-nazywa nastrój utworów, przywołując odpowiednie argumenty; -określa różnice w wyobrażeniach Prometeusza w micie i utworach literackich;	-funkcjonalnie analizuje język utworów; -charakteryzuje zawarty w utworach obraz Prometeusza;	-interpretuje sens utworów na poziomie metaforycznym; -wyjaśnia funkcję komizmu, ironii, kolokwializmów w odniesieniu do idei utworów;	--analizuje i interpretuje teksty, osadzając je w szerokim kontekście kulturowym;
3.7. Apollo i Dionizos.	-omawia bohaterów mitów: Apolla, Dionizosa, Marsjasza; -czyta ze zrozumieniem wskazany mit; -zna muzy jako boginie sztuki i nauki;	-charakteryzuje postacie mityczne; -wyszukuje w tekście istotne informacje;	-rozumie i wyjaśnia znaczenie podanych postaci mitycznych w dziejach kultury europejskiej;	-zna koncepcję Nietzschego na temat żywiołu dionizyjskiego i apollińskiego w sztuce;	-analizuje i interpretuje wiersz Herberta <i>Apollo i Marsjasz</i> ;
3.8. Funkcje mitów dawniej i dziś.	-rozpoznaje postacie mityczne; -opowiada (streszcza) podane mity;	-porównuje mity i bohaterów mitycznych; -analizuje funkcję motywów mitologicznych w wybranych dziełach sztuki;	-klasyfikuje mity ze względu na ich funkcję i temat; -wskazuje przykłady współczesnych mitów, wyjaśnia ich kulturowe znaczenie;	-konstruuje scenariusz filmu lub inscenizacji na podstawie mitów;	-przygotowuje prezentację na temat współczesnych mitów społecznych;
3.9. Literatura starożytnej Grecji i Rzymu.	-zna przedstawicieli literatury antycznej;	-porządkuje wiedzę na temat twórczości literackiej antyku; -wymienia	-zna i poprawnie używa pojęcia: <i>liryka tyrtejska</i> , <i>anacreontyk</i> , -interpretuje fragmenty	-posługuje się pojęciem <i>mimesis</i> w wypowiedziach o literaturze i sztuce	-swobodnie interpretuje utwory liryczne antyku;

		przedstawiciele liryki greckiej; -określa temat wskazanych fragmentów utworów;	utworów; -rozpoznaje gatunki liryczne o rodowodzie antycznym;	antycznej; -charakteryzuje istotę twórczości Safony, Tyrtajosa, Symonidesa, Anakreonta;	
3.10-11. W świecie poematów Homera.	-zna Homera jako autora <i>Iliady i Odysei</i> . -opowiada na podstawie tekstu mit o wojnie trojańskiej; -wymienia bohaterów opowieści Homera, zna ich dzieje;	-charakteryzuje bohaterów eposu; -czyta i analizuje wskazane fragmenty utworów; -nazywa podstawowe cechy eposu homeryckiego;	-definiuje inwokację; -rozpoznaje i nazywa zabiegi służące kreacji bohaterów; -charakteryzuje bohaterów eposu, odnajdując w ich postawach odwieczne ludzkie zalety i słabości; -analizuje wskazane fragmenty, wyjaśniając sens idealizacji, realizmu i fantastyki; -odnajduje w <i>Odysei</i> topos wędrowni;	-charakteryzuje styl Homera; -interpretuje tekst poetycki nawiązujący do poematów Homera (np. Staffa <i>Odys</i> lub Jastruna <i>Czytanie Homera</i>);	-ze zrozumieniem posługuje się słownictwem: <i>heksametr, iloczas, stopa metryczna</i> ;
3.12. Teatr i dramat antycznej Grecji.	-opisuje grecki teatr, aktorów, przedstawienie; -czyta ze zrozumieniem tekst Banacha;	-wymienia gatunki dramatyczne; -tworzy słownik pojęć związanych z antycznym teatrem; -zna najświetniejszych greckich dramaturgów;	-omawia zjawiska związane z dziejami teatru; -zna i wyjaśnia <i>katharsis</i> ; -tworzy bibliografię tematyczną; -zna zapis bibliograficzny;	-przygotowuje scenariusz przedstawienia opartego na koncepcji greckiego dramatu;	-posługuje się pełną wiedzą na temat teatru antycznego;
3.13-16. Tragiczna koncepcja ludzkiego losu w <i>Królu Edypie</i> i	-zna treść dramatu Sofoklesa ; -odtwarza treść mitu o	-analizuje dzieje bohaterów, uwzględniając tragiczny	-analizuje i interpretuje fragment dramatu; -pisze spójną	-analizuje uniwersalne prawdy egzystencjalne wynikające z mitu;	-porównuje los Edypa i Antygony z losem innych bohaterów

<i>Antygonie</i> Sofoklesa.	Labdakidach; -redaguje prostą wypowiedź na podstawie analizy fragmentu;	wymiar ich losu; -czyta ze zrozumieniem fragment <i>Historii estetyki</i> Tatarkiewicz; -rozumie istotę sytuacji tragicznej;	wypowiedź na podstawie fragmentu i wiedzy o mitycznych losach rodu Labdakidów; -zna mityczne bóstwa przeznaczenia;	-charakteryzuje tragedię antyczną; -definiuje ironię tragiczną i winę tragiczną;	mitycznych oraz egzystencją człowieka ery nowożytnej;
3.17. Koncepcje ludzkiego życia według filozofów antycznych.	-wie, czym zajmuje się filozofia; -formułuje pytania natury filozoficznej; -wymienia najsłynniejszych filozofów antyku;	-zna Sokratesa, Arystotelesa, Senekę, Epikura jako filozofów antyku; -nazywa systemy filozoficzne antyku; -wie, czy jest aforyzm;	-wymienia i omawia dziedziny filozofii; -interpretuje sentencje antycznych filozofów; -charakteryzuje poglądy epikurejczyków i stoików;	-interpretuje fragmenty tekstów filozoficznych;	-porównuje różne systemy filozoficzne, dostrzegając ich złożoność i specyfikę;
3.18. <i>Obrona Sokratesa</i> - obroną godności.	-czyta i rozumie na poziomie leksykalnym <i>Obronę Sokratesa</i> Platona;	-wymienia zawarte w tekście argumenty filozofa; -opisuje i analizuje obraz Davida <i>Śmierć Sokratesa</i> ;	-analizuje mowę filozofa na poziomie metaforycznym; -interpretuje obraz Davida;	-wyjaśnia, na czym polega obrona godności według Sokratesa; -analizuje styl wypowiedzi;	-interpretuje mowę w kontekście poglądów moralnych Sokratesa;
3.19. Funkcjonalność motywów antycznych we współczesnej polszczyźnie.	-podaje przykłady słownictwa i związków frazeologicznych o rodowodzie antycznym; -wymienia przykładowe nazwy z różnych dziedzin wywodzące się z antyku;	-poprawnie posługuje się frazeologią antyczną; -wyjaśnia znaczenie i rodowód frazeologizmów;	-opisuje wpływ kultury antycznej na język; -wymienia nazwy o rodowodzie antycznym, zna ich źródło i pierwotne znaczenie;	-świadomie używa wyrazów i związków frazeologicznych;	-bada język, obserwuje zjawiska występujące w języku;
3.20. Nawiązania do antyku w kulturze późniejszych epok. <i>Mit Syzyfa</i> Alberta Camusa.	-czyta esej Camusa; -rozumie tekst na poziomie leksykalnym; -określa temat eseju;	-analizuje koncepcje życia zawarte w tekście; -zna egzystencjalizm jako nurt filozoficzny;	-wyjaśnia funkcję wykorzystania mitu o Syzyfie w eseju Camusa;	-interpretuje esej na poziomie metaforycznym; -wyjaśnia założenia	-interpretuje esej w kontekście literatury i filozofii A. Camusa;

				egzystencjalizmu;	
3.21. 22.23. Pisanie własnego tekstu. Analiza zadania. Poprawa.	-pisze prosty tekst na podstawie analizy fragmentu;	-poprawnie posługuje się słownictwem; -wykorzystuje wiedzę o starożytności przy redagowaniu tekstu;	-redaguje tekst spójny, logiczny, posługuje się poprawnym językiem; -analizuje własne błędy;	-pisze tekst wyczerpujący, zgodny z poleceniem zawartym w temacie;	-pisze własny tekst, posługując się bezbłędnym językiem i oryginalnym stylem; -odwołuje się w tekście do wielu kontekstów;
Dział IV: O systemie leksykalnym współczesnej polszczyzny.					
4.1. Sposoby wzbogacania słownictwa.	-zna niektóre sposoby bogacenia słownictwa, podaje przykłady; -zna języki stanowiące źródło zapożyczeń;	-poprawnie posługuje się neologizmami i zapożyczeniami we własnych wypowiedziach;	-zna podział słownictwa na czynne i bierne; -omawia funkcjonalność zapożyczeń; -analizuje źródła zapożyczeń i przyczyny wpływu konkretnych języków na polszczyznę;	-sprawne posługuje się neologizmami; -świadomie dobiera środki językowe, redagując wypowiedź;	-posługuje się językiem, korzystając z zasobu leksykalnego w sposób celowy, dąży do precyzji językowej; -zna wszystkie sposoby poszerzania zasobu leksykalnego;
4.2. Bogactwo systemu leksykalnego. Synonimy, antonimy, polisemy. homonimy.	-podaje przykłady synonimów, homonimów, antonimów;	-świadomie posługuje się synonimami;	-określa różnice znaczeniowe i stylistyczne między synonimami; -umiejętnie używa polisemów, unikając dwuznaczności wypowiedzi;	-rozpoznaje nacechowanie emocjonalne synonimów; -ocenia przydatność antonimów w literaturze i komunikatach innego typu;	-rozpoznaje różnice między polisemią a homonimią;
Dział V: Średniowiecze.					
5.1-2. Tysiąclecie średniowiecze.	-wymienia najbardziej istotne zjawiska	-streszcza fragmenty tekstu;	-analizuje zjawiska kulturotwórcze;	-posługuje się właściwą terminologią (np.	-samodzielnie poszukuje źródeł wiedzy

Wprowadzenie epokę.	w	charakterystyczne dla średniowiecza; -omawia znaczące cechy cywilizacji średniowiecznej Europy; -czyta ze zrozumieniem tekst wprowadzający;	-wymienia istotne zjawiska tworzące kulturę epoki (np. uniwersalizm, anonimowość, dwujęzyczność itd.); -określa ramy czasowe epoki;	-osadza kulturę epoki na tle wydarzeń historycznych;	alegoryczność, teocentryzm...); -wyjaśnia wartość kultury średniowiecza;	na temat epoki;
5.3. Teocentryczna filozofia średniowiecza.		-czyta tekst <i>Wyznań św. Augustyna</i> , podejmuje próbę wnioskowania;	-zna św. Augustyna i Tomasza z Akwinu jako filozofów średniowiecza; -zna i wyjaśnia teocentryzm; -tworzy syntetyczną notatkę; -porządkuje informacje;	-omawia poglądy filozofów, posługując się odpowiednią terminologią (np. dualizm, scholastyka i inne);	-analizuje miniatury średniowieczne pod kątem wyobrazonego na nich świata, pozycji Boga i człowieka w nim;	-wyjaśnia różne poglądy na temat ludzkiego życia i relacji między Bogiem a człowiekiem;
5.4. O sztuce średniowiecza.		-zna styl romański i gotycki;; -podaje najbardziej znane zabytki sztuki romańskiej i gotyckiej;	-wskazuje symbol i alegorię jako cechy sztuki średniowiecza; -rozpoznaje styl danego dzieła podaje argumenty uzasadniające wybór;	-omawia symbol i alegorię, przywołując odpowiednie przykłady; -wymienia cechy stylów; -analizuje wybrane dzieło, wskazując cechy stylu;	-analizuje wskazane dzieła reprezentujące różne dziedziny średniowiecznej sztuki;	-porównuje dzieła średniowieczne różnych krajów;
5.5. Różne oblicza literatury średniowiecza.		-zna cele literatury średniowiecza; -wymienia przykłady bohaterów literackich; -czyta tekst o Marchołcie; -przypomina cechy	-wymienia i omawia wzorce osobowe epoki; -czyta tekst Bachtina o literaturze karnawałowej; -czyta wiersz Kaczmarek <i>Walka</i>	-wyjaśnia istotę i źródło parenezy oraz anonimowości dzieł średniowiecznych; -wymienia najważniejsze gatunki literackie epoki;	-interpretuje wiersz Kaczmarek w odniesieniu do obrazu Breugla;	-dostrzega i wyjaśnia intertekstualność w dziejach kultury;

	rycerza średniowiecza;	<i>postu z karnawalem;</i>	-wyjaśnia funkcję karnawału w kulturze epoki; -opisuje obraz Breugla <i>Walka postu z karnawalem;</i>		
5.6. Ewolucja modelu rycerza w kulturze Europy.	-wymienia cechy idealnego rycerza; -opowiada dzieje Rolanda i Tristana; -podaje przykłady nawiązań do modelu rycerza w późniejszych epokach; -czyta ze zrozumieniem tekst Marii Ossowskiej;	-zna epos i romans rycerski jako gatunki literackie średniowiecza; -charakteryzuje wybranego bohatera;	-porównuje sylwetki Rolanda i Tristana; -wyjaśnia idealizację w eposie rycerski; -wyjaśnia tragizm Tristana i Izoldy;	-porównuje rycerza średniowiecznego z jego późniejszymi kreacjami;	-przygotowuje pełną prezentację na temat ewolucji modelu rycerza, uwzględniając różne odmiany literatury;
5.7. Średniowieczny wzorzec władcy.	-czyta fragmenty utworów, podejmuje próbę charakteryzowania zawartego w nich obrazu władcy; -wymienia literackie przykłady władców; -czyta tekst o <i>Kronice polskiej</i> Galla Anonima;	-zna historiografię jako dział piśmiennictwa; -omawia model władcy jako ideał parenetyczny;	-wyjaśnia potrzebę kreacji modelu władcy w średniowieczu; -wyszukuje fragmenty stanowiące argumenty;	-wskazuje w tekście zabiegi służące kreacji bohatera;	-omawia historiografię średniowiecza charakteryzując przykłady kronik Kadłubka, Długosza, Janka z Czarnkowa;-
5.8. Średniowieczny wzorzec ascety.	-opowiada historię Aleksego; -rozumie pojęcie: <i>asceza</i> ;	-omawia hagiografię jako dział piśmiennictwa; -charakteryzuje postawę św. Aleksego;	-definiuje średniowieczną legendę o świętym; -przedstawia bohatera jako ideał epoki;	-dowodzi, że <i>Legenda o św. Aleksym</i> to zabytek języka polskiego;	-analizuje język tekstu, zwracając uwagę na archaizmy różnego typu;
5.9. Świętego	-opowiada o dziejach	-omawia franciszkanizm	-wyjaśnia światopogląd	-rozważa wartość	-dostrzega i wyjaśnia

Franciszka radosna.	wiara	świętego na podstawie noty biograficznej; -rekonstruuje treść opowieści o nawróceniu wilka z Gubbio;	jako postawę; -poprawnie tworzy streszczenie; -analizuje wiersz Twardowskiego <i>Trochę plotek o świętych</i> ;	świętego Franciszka; -charakteryzuje postawę franciszkańską; -porównuje modele świętości Franciszka i Aleksego;	postawy franciszkańskiej ze współczesnego punktu widzenia; -interpretuje wiersz Twardowskiego w kontekście postawy franciszkańskiej;	ewolucję franciszkanizmu od średniowiecza do współczesności;
5.10. <i>Bogurodzica</i> jako arcydzieło literatury polskiej i zabytek języka polskiego.		-zna <i>Bogurodnicę</i> jako tekst średniowieczny; -zna temat utworu; -omawia znaczenie utworu dawniej i dziś;	-omawia treść pieśni; -przedstawia zawarty w niej wizerunek Maryi;	-analizuje język tekstu; -poprawnie posługuje się terminem <i>archaizm</i> ; -wymienia zawarte w utworze archaizmy;	-bada kompozycję utworu; -analizuje funkcjonalnie styl tekstu; -zna motyw deesis; -porównuje język tekstu ze współczesną polszczyzną; -podaje argumenty dowodzące arcydzielności utworu;	-interpretuje tekst z uwzględnieniem różnych kontekstów (np. literackiego, religijnego, historycznego);
5.11. Obraz Matki Bożej w <i>Posłuchajcie bracia miła</i> .		-nazywa podmiot i odbiorców w utworze; -omawia postawę bohaterki;	-charakteryzuje postawę bohaterki jako kobietę oraz jako osobę świętą; -omawia styl tekstu;	-porównuje wizerunek Maryi w <i>Bogurodzicy i Posłuchajcie bracia miła</i> ; -analizuje wiersz Małgorzaty Hillar <i>Matka Boska z Krużlowej</i>	-interpretuje tekst średniowieczny, uwzględniając kluczowe wyrażenia i motywy; -analizuje i interpretuje wiersz Hillar, odnosząc wnioski do kontekstu artystycznego (średniowieczna rzeźba);	-analizuje i interpretuje teksty, uwzględniając różne konteksty;
5.12-13. Literatura średniowieczna wobec spraw ostatecznych.	Literatura	-opowiada treść fragmentów <i>Rozmowy Mistrza Polikarpa ze</i>	-opisuje sytuacje przedstawione na reprodukcjach grafik	-zna motyw <i>danse macabre</i> i jego kontekst kulturowy;	-porównuje sposób wykorzystania motywu w tekstach literackich i	-analizuje dzieła pod kątem zastosowanych rozwiązań

	<p><i>śmierci</i>; -czyta ze zrozumieniem tekst M. Włodarskiego;</p>	<p>Hansa Holbeina; -analizuje fragmenty utworów wyobrażające sceny śmierci bohaterów;</p>	<p>-wyjaśnia na podstawie tekstu historycznoliterackiego źródło popularności motywu;</p>	<p>dziełach plastycznych;</p>	<p>artystycznych, wyjaśnia ich funkcję;</p>
<p>5. 14. Zrozumieć średniowiecze – synteza wiedzy o epoce;</p>	<p>-wymienia główne motywy kulturowe epoki; -podaje przykłady dzieł; -porządkuje wiadomości w postaci tabeli;</p>	<p>-poprawnie stosuje terminologię; -analizuje w oparciu o przykłady typowe dla epoki zjawiska kulturowe; -zna kierunki artystyczne i główne założenia myśli filozoficznej epoki;</p>	<p>-dostrzega złożoność kultury średniowiecza; -hierarchizuje wiadomości; -bierze udział w dyskusji na temat osiągnięć kultury średniowiecza;</p>	<p>-wypowiada się w sposób przemyślany, logiczny i poprawny językowo; - przywołuje właściwe argumenty na poparcie proponowanych wniosków;</p>	<p>-przyjmuje rolę moderatora w dyskusji o znaczeniu i trwałości kultury epoki;</p>
<p>5.15-16. Sprawdzian wiedzy i umiejętności.</p>	<p>-realizuje proste polecenia testowe; -posługuje się językiem umożliwiającym zrozumienie intencji nadawcy;</p>	<p>-wykonuje poprawnie większość poleceń;</p>	<p>-popetnia nieliczne błędy językowe w zadaniach otwartych; -w realizacji poleceń wychodzi ponad poziom podstawowy;</p>	<p>-realizuje bezbłędnie większość poleceń; -w wypowiedziach pojawiają się nieliczne usterki;</p>	<p>-rozwiązuje test bezbłędnie; -posługuje się poprawnym językiem i dojrzałym, dostosowanym do formy wypowiedzi stylem;</p>
<p>5.17-18. Rozwój języka polskiego w dobie średniowiecza.</p>	<p>-dostrzega zmiany zachodzące w języku; -rozumie pojęcie <i>archaizm</i> -podaje przykłady archaizmów różnego typu;</p>	<p>-zna podział dziejów języka; -podaje przykłady zmian fonetycznych; -analizuje teksty staropolskie, wskazując zawarte w nich archaizmy; -podaje przykłady</p>	<p>-wymienia dawne procesy fonetyczne; -omawia na podstawie przykładów słownictwo bierne i czynne; -poprawnie posługuje się terminologią językoznawczą;</p>	<p>-wyjaśnia na przykładach palatalizację, przegłos polski, skutki zaniku jerów, wzdłużenie zastępcze;</p>	<p>-analizuje samodzielnie tekst staropolski, omawia zmiany, jakie zaszły w języku;</p>

		wyrazów, których znaczenie uległo zmianie;			
5.19 Średniowieczne zabytki języka polskiego.	-wyjaśnia, czym jest zabytek języka; -wymienia kilka przykładów zabytków językowych;	-zna historię powstawania najstarszych tekstów;	-omawia kształtowanie się polskiego piśmiennictwa staropolskiego;	-wyjaśnia znaczenie tekstów staropolskich dla kształtowania się polskiej kultury i rozwoju języka;	-omawia rozwój języka, wiążąc wiedzę językową i literacką;
5.20. Poszerzanie zasobu języka poprzez zapożyczenia w czasie średniowiecza.	-wymienia języki wpływające na rozwój polszczyzny;	-zna czynniki decydujące o wpływie różnych języków na polszczyznę;	-wyjaśnia rodowód konkretnych zapożyczeń; -formułuje wnioski dotyczące funkcjonalności zapożyczeń dawniej i dziś;	-porównuje proces przejmowania obcych elementów językowych dawniej i dziś;	-przygotowuje prezentację na temat języka staropolskiego i zmian w nim zachodzących;
Dział VI: Kultura języka.					
6.1.Kultura języka a normy językowe.	-zna kulturę języka jako dział językoznawstwa; -definiuje błąd językowy, normę językową;	-zna potoczną i wzorcową normę językową;	-odróżnia błąd od innowacji językowej;	-wyjaśnia na przykładach sposoby podnoszenia kultury wypowiedzi;	-analizuje tekst, wskazując w nim udane innowacje językowe;
6.2-3. Błędy językowe.	-zna typy błędów językowych;	-analizuje wypowiedzi, oceniając ich poprawność; -posługuje się słownikami i wydawnictwami poprawnościowymi przy analizie języka tekstu;	-dokonuje stylistycznej korekty tekstu;opisuje błędy fonetyczne;	-wyjaśnia na przykładach przyczyny powstawania błędów różnego typu;	-wskazuje w wypowiedziach błędy słownikowe, frazeologiczne, poprawia je proponując wersję zgodną z normą;
6.4-5. Kryteria	-zna kryteria	-omawia zwyczaj	-przy konstruowaniu	-podaje przykłady form	-zna wydawnictwa

poprawności językowej.	poprawności językowej; -wymienia osoby, które mogą stanowić autorytet kulturalny;	społeczny; -opisuje kryterium funkcjonalne i narodowe; -wskazuje w wypowiedziach formy niefunkcjonalne;	wypowiedzi posługuje się synonimami;	niezgodnych z systemem, a zaakceptowanych przez zwyczaj społeczny; -analizuje wpływ autorytetu kulturalnego na ocenę poprawności;	dotyczące kultury języka, korzysta ze źródeł, pogłębiając wiedzę językową;
6.7. O wyrazach modnych. Analiza tekstu Bralczyka <i>Co się nosi w mówieniu</i> .	-czyta ze zrozumieniem artykuł Bralczyka;	-czyta tekst na poziomie dosłownym, formułuje wnioski;	-analizuje tekst na poziomie metaforycznym;	-rozwiązuje większość zadań;	-wykonuje bezbłędnie wszystkie polecenia;
Zakres rozszerzony					
Dział II.					
1. Reinterpretacja motywów biblijnych w literaturze późniejszych epok.	-zna nawiązania do Biblii w literaturze późniejszych epok;	-analizuje wskazany utwór; -omawia podmiot liryczny, adresata, formę wypowiedzi; -proponuje hipotezę interpretacyjną (funkcja nawiązań do tekstu biblijnego);	-interpretuje kluczowe wyrażenia i motywy;	Analizuje i interpretuje tekst nawiązujący do Biblii w kontekście macierzystym;	-interpretuje tekst, odwołując się do wielu kontekstów;
2. Motywy biblijne w kulturze. Analiza wybranego dzieła.	-opisuje wybrane dzieło sztuki nawiązujące do motywu biblijnego; -przedstawia autora dzieła;	Przedstawia kontekst powstania dzieła; -określa funkcję zawartego w nim motywu biblijnego;-	-analizuje styl dzieła;	-porównuje dzieło plastyczne z literackim zawierającym ten sam motyw;	-analizuje dzieło z uwzględnieniem kontekstów; -posługuje się językiem stosownym do formy wypowiedzi;
3, 4, 5, 6. <i>Proces</i> Kafki jako parabola.	-zna treść powieści Kafki;	-wyjaśnia, czym jest sytuacja kafkowska;	-interpretuje <i>Proces</i> jako parabolę;	-analizuje język fragmentów, wskazuje i	-analizuje i interpretuje powieść w odniesieniu

	- przedstawia Kafkę jako pisarza XX wieku;	-charakteryzuje Józefa K. jako bohatera kafkowskiego; -czyta i analizuje fragmenty dzieła;	-poprawnie posługuje się terminem <i>groteska</i> ; -wskazuje w powieści przykłady groteski;	interpretuje rozwiązanie językowe kreujące absurdalną wizję świata;	do kontekstu literackiego i filozoficznego;
Dział IV 1.Mit śródziemnomorski. Esej jako forma wypowiedzi.	-zna niektóre kryteria rozpoznawania eseju; -czyta ze zrozumieniem eseju Jastruna;	analizuje esej , odwołując się do zawartych we wskazanym tekście cech eseju;	-analizuje esej na poziomie treści metaforycznych;	-wymienia i wyjaśnia wyróżniki eseju na podstawie definicji słownikowej; -analizuje styl wskazanego eseju;	-analizuje styl eseju pod względem funkcjonalności zastosowanych środków;
2.3. Zasady życia i twórczości według Horacego.	-zna Horacego jako poetę antycznego Rzymu; -cytuje najbardziej znane myśli horacjańskie np. <i>carpe dem</i> ;	-uzasadnia aktualność prawd życiowych Horacego;	-analizuje wybrane ody, redaguje pisemną wypowiedź o proponowanych przez Horacego wartościach;	-omawia horacjanizm jako postawę wobec życia i twórczości artystycznej;	-odnajduje i wyjaśnia wpływy filozofii antycznej na postawę twórczą Horacego;
4, Herbert <i>Lekcja łaciny</i> .	-przedstawia autora eseju; -czyta tekst, analizując jego warstwę leksykalną;	-charakteryzuje przedstawionego w eseju nauczyciela łaciny; -odwołuje się do wiedzy o eseju, określając gatunek wypowiedzi artystycznej Herberta;	-argumentuje nacechowanie emocjonalne tekstu;	-analizuje język tekstu;	-interpretuje esej w kontekście innych wypowiedzi tego typu;

4. Iłkowiecówna, Antygono, patronko sióstr.	-określa temat utworu; -wskazuje adresata, charakteryzuje podmiot liryczny;	-analizuje język tekstu; -omawia funkcję nawiązań do greckiego mitu; -opisuje kompozycję wiersza; mitu;	-interpretuje kluczowe motywy;	-interpretuje tytuł utworu w odniesieniu do historii mitologicznej Antyfony;	-interpretuje tekst, uwzględniając kontekst historyczny;
5.6.7. <i>Antygono w Nowym Yorku</i> Głowackiego współczesną reinterpretacją mitu.	-opowiada przedstawioną w spektaklu historię; -zna Głowackiego jako autora dramatu; -opisuje scenografię spektaklu;	-charakteryzuje bohaterów dramatu; -odnajduje nawiązania do mitycznej Antyfony;	-analizuje aktorskie kreacje bohaterów; -analizuje i interpretuje scenografię;	-interpretuje przedstawione sytuacje z uwzględnieniem zastosowanych środków teatralnych; -analizuje język bohaterów, określa funkcję wulgaryzmów;	-porównuje kreację postaci w dramacie Głowackiego i w realizacji teatralnej;
Dział V					
1. Motyw walki postu z karnawałem.	-opisuje obraz Breugla; -czyta tekst Bachtina o literaturze karnawałowej; -czyta wiersz Kaczmarzkiego nawiązujący do obrazu Breugla;	-interpretuje postacie przedstawione na obrazie Breugla; -analizuje język tekstu Kaczmarzkiego;	-porównuje obraz i jego literacką interpretację;	-tworzy interpretację porównawczą, uwzględniając środki wyrazu w dziele plastycznym i literackim;	-tworzy oryginalny esej interpretacyjny odwołujący się do omawianych dzieł;
2. Refleksje u kresu życia – <i>Wielki Testament</i> Villona.	-wymienia tematy obecne w tekście;	-czyta i analizuje fragmenty utworu;	-zna motyw <i>ubi sunt</i> , wyjaśnia jego sens na podstawie fragmentów;	-omawia zawarty w tekście obraz ludzkiego życia;	-interpretuje teksty, odwołując się do kontekstu macierzystego i innych;
3. <i>Boska komedia</i> Dantego – wizja zaświatów.	-zna Dantego jako autora <i>Boskiej komedii</i> ; -omawia kompozycję	-przedstawia Dantego jako twórcę pogranicza epok;	-omawia alegoryczność utworu; -rozpoznaje i wyjaśnia	-interpretuje wskazane fragmenty;	-wyjaśnia kulturotwórczą rolę dzieła;

	utworu;	-omawia trójkę jako zasadę kompozycyjną tekstu;	na przykładach elementy średniowieczne i renesansowe w dziele Dantego;		
4. Gra ze śmiercią w filmie Bergmana <i>Siądma pieczęć</i> .	-rekonstruuje treść filmu; -opisuje przedstawioną w filmie rzeczywistość; -zna Bergmana jako wybitnego reżysera światowego kina;	-charakteryzuje postawę bohatera; -wymienia zawarte w filmie problemy, odwołując się do konkretnych scen;	-interpretuje tytuł filmu;	-analizuje środki filmowego wyrazu służące kreacji świata przedstawionego; -interpretuje film Bergmana jako moralitet;	--odnajduje obecne w filmie nawiązania kulturowe;